AzFin

WARREN BUFFETT

05 TƯ DUY ĐỈNH CAO

MỤC LỤC

CHƯƠNG I

WARREN BUFFETT, BERKSHIRE HATHAWAY VÀ SỨC MẠNH CỦA TƯ DUY ĐÚNG 04

CHƯƠNG II

05 TƯ DUY LÀM GIÀU ĐỈNH CAO CỦA WARREN BUFFETT 08

CHƯƠNG III

TỔNG KẾT VỀ SỨC MẠNH BỀN VỮNG CỦA TƯ DUY ĐÚNG 13

LỜI MỞ ĐẦU

Nhiều người thường cho rằng sự giàu có là kết quả của may mắn hoặc nền tảng gia đình. Tuy nhiên, thực tế cho thấy phần lớn nhà đầu tư và doanh nhân thành công đều đi lên từ quá trình tích lũy bền bỉ, kỷ luật và những lựa chọn đúng đắn theo thời gian. Trong lịch sử đầu tư hiện đại, Warren Buffett là minh chứng rõ rệt nhất cho điều đó. Thành tựu của ông không đến từ tốc độ hay sự liều lĩnh, mà đến từ những nguyên tắc có thể học được và áp dụng một cách nhất quán.

Nội dung được hệ thống trong ebook này tập trung vào 5 tư duy làm giàu cốt lõi của Warren Buffett, được rút ra từ hành trình đầu tư kéo dài hơn nửa thế kỷ của ông — một hành trình trải qua đủ mọi giai đoạn của thị trường: hưng phấn, suy thoái, khủng hoảng và phục hồi.

Những tư duy này không phải là "mẹo" hay "bí quyết nhanh giàu", mà là những nguyên lý có thể áp dụng ở mọi thời kỳ, tại bất kỳ thị trường nào. Chúng tồn tại bền vững vì bản chất con người — lòng tham, nỗi sợ, sự thiếu kiên nhẫn — không thay đổi. Cũng vì lẽ đó, các triết lý của Buffett từ thập niên 60 đến nay vẫn giữ nguyên giá trị, không bị bào mòn theo thời gian như nhiều phương pháp đầu cơ ngắn hạn.

Ebook này dành cho những ai mong muốn xây dựng một nền tảng tư duy vững chắc khi tham gia thị trường tài chính; cho những người muốn phát triển tài sản bền vững thay vì chạy theo biến động ngắn hạn; và cho bất kỳ ai đang tìm kiếm một hệ thống tư duy đã được kiểm chứng qua thực tế hàng chục năm.

5 tư duy được trình bày trong các chương tiếp theo không chỉ là nguyên tắc của Buffett, mà còn là bản đồ giúp nhà đầu tư cá nhân định hướng rõ ràng hơn trên con đường dài hạn — nơi lãi kép chỉ phát huy sức mạnh khi nhà đầu tư sở hữu tư duy đúng, thái độ đúng và kỷ luật đủ bền bỉ.

CHƯƠNG 1

WARREN BUFFETT, BERKSHIRE HATHAWAY VÀ SỨC MẠNH CỦA TƯ DUY ĐÚNG

01

Trong đầu tư, kết quả cuối cùng luôn là thước đo công bằng nhất cho mọi triết lý. Có rất nhiều phương pháp, vô số trường phái và không ít "bí kíp" được chia sẻ mỗi ngày. Tuy nhiên, chỉ những tư duy đủ đúng và đủ bền mới đứng vững trước thời gian, khủng hoảng và biến động của thị trường.

Warren Buffett là minh chứng rõ ràng nhất cho điều đó. Không chỉ sở hữu khối tài sản khổng lồ, ông còn thể hiện một điều quan trọng hơn: tư duy đúng, khi được áp dụng nhất quán trong hàng chục năm, có thể tạo ra kết quả vượt xa trí tưởng tượng thông thường.

I.Hành trình 60 năm qua vài con số "không tưởng"

Từ giữa thập niên 1960 đến những năm đầu thập niên 2020, Berkshire Hathaway – tập đoàn do Warren Buffett điều hành – đạt mức lợi suất kép trung bình xấp xỉ 19,9% mỗi năm, trong khi thị trường chứng khoán Mỹ chỉ khoảng 10,4% mỗi năm.

Year	Annual Percentage Change	
	in Per-Share Market Value of Berkshire	in S&P 500 with Dividends Included
1965	49.5	10.0
1966	(3.4)	(11.7)
1967	13.3	30.9
1968	77.8	11.0
1969	19.4	(8.4)
1970	(4.6)	3.9
1971	80.5	14.6
1972	8.1	18.9
1973	(2.5)	(14.8)
1974	(48.7)	(26.4)
1975	2.5	37.2
1976	129.3	23.6
1977	46.8	(7.4)
1978	14.5	6.4
1979	102.5	18.2
1980	32.8	32.3
1981	31.8	(5.0)
1982	38.4	21.4
1983	69.0	22.4
1984	(2.7)	6.1
1985	93.7	31.6
1986	14.2	18.6
1987	4.6	5.1
1988	59.3	16.6
1989	84.6	31.7
1990	(23.1)	(3.1)
1991	35.6	30.5
1992	29.8	7.6
1993	38.9	10.1
1994	25.0	1.3
1995	57.4	37.6
1996	6.2	23.0
1997	34.9	33.4
1998	52.2	28.6
1999	(19.9)	21.0
2000	26.6	(9.1)
2001	6.5	(11.9)
2002	(3.8)	(22.1)
2003	15.8	28.7
2004	4.3	10.9
2005	0.8	4.9
2006	24.1	15.8
2007	28.7	5.5
2008	(31.8)	(37.0)
2009	2.7	26.5
2010	21.4	15.1
2011	(4.7)	2.1
2012	16.8	16.0
2013	32.7	32.4
2014	27.0	13.7
2015	(12.5)	1.4
2016	23.4	12.0
2017	21.9	21.8
2018	2.8	(4.4)
2019	11.0	31.5
2020	2.4	18.4
2021	29.6	28.7
2022	4.0	(18.1)
2023	15.8	26.3
2024	25.5	25.0

Trên bề mặt, chênh lệch này chỉ hơn 9 điểm phần trăm. Nhưng khi kéo dài suốt khoảng 60 năm, kết quả trở nên khác biệt đến mức gần như "siêu thực":

Một USD bỏ vào chỉ số thị trường tăng lên hàng trăm lần.

Cùng một USD, nếu đi cùng kết quả của Berkshire, lại tăng lên hàng chục nghìn lần.

Khoảng cách khổng lồ đó không phải do một cú đánh may mắn, mà là thành quả của một hệ tư duy được duy trì bền bỉ, cộng với sức mạnh lãi kép theo thời gian.

Điều này cũng phản ánh ở quy mô hiện tại của Berkshire Hathaway:

Cổ phiếu hạng A có giá lên tới hàng trăm nghìn đô la một cổ phiếu. Số lượng cổ phiếu lưu hành không nhiều, nhưng đủ để đưa vốn hóa tập đoàn lên mức trên một nghìn tỷ đô la Mỹ.

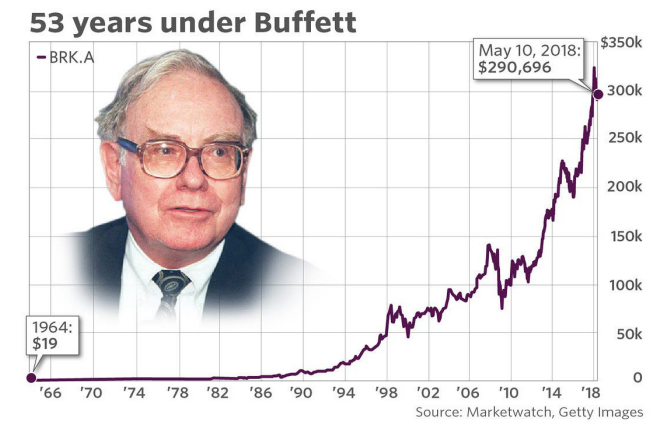
Lợi nhuận thường niên ở mức vài chục tỷ đô la, bằng hoặc vượt xa tổng lợi nhuận của rất nhiều thị trường mới nổi cộng lại.

Những con số này không chỉ gây ấn tượng về tài sản, mà còn đặt ra một câu hỏi cốt lõi:

Trong suốt hơn nửa thế kỷ, điều gì đứng sau thành công ổn định như vậy?

Và tư duy nào đã giúp một nhà đầu tư duy trì phong độ qua nhiều thế hệ thị trường?

I.I. Vì sao nên học từ người giỏi nhất?

Trong bất kỳ ngành nghề nào, con đường ngắn nhất để tránh lặp lại sai lầm của số đông là học từ những người đã đi trước và đi xa. Đối với trường phái đầu tư giá trị, Warren Buffett chính là đại diện tiêu biểu nhất.

Có ba lý do khiến tư duy của Buffett trở thành điểm tham chiếu quan trọng:

Thứ nhất: Thành tích xuyên qua nhiều chu kỳ

Kết quả của Berkshire không chỉ đến từ một giai đoạn thuận lợi. Hành trình hơn 60 năm ấy trải qua: Các đợt suy thoái, lạm phát, khủng hoảng tài chính, thời kỳ bong bóng công nghệ, các biến động mạnh về lãi suất và chính sách...

Dù môi trường thay đổi, nguyên tắc cốt lõi mà Buffett theo đuổi vẫn giữ nguyên: Mua doanh nghiệp tốt, với giá hợp lý hoặc rẻ hơn giá trị, nắm giữ dài hạn, kỷ luật trong quản trị rủi ro.

Khi bối cảnh thị trường thay đổi nhưng tinh thần cốt lõi vẫn đúng, điều đó chứng tỏ triết lý đứng ở tầng sâu hơn biến động ngắn hạn.

Thứ hai: Tư duy đơn giản nhưng có sức nặng lớn

Buffett không xây hệ thống đầu tư dựa trên mô hình toán học phức tạp hay những thuật toán khó nắm bắt. Các câu nói nổi tiếng của ông đều mang cấu trúc rất đơn giản:

> "Giá là thứ phải trả, giá trị là thứ nhận được."
>
> "Hãy tham lam khi người khác sợ hãi, và sợ hãi khi người khác tham lam."
>
> "Không cần làm điều phi thường để đạt kết quả phi thường."

Mỗi câu nói là một nguyên tắc cô đọng, có thể áp dụng trực tiếp vào việc lựa chọn cổ phiếu, thời điểm hành động, hoặc cách nhìn nhận rủi ro.

Đơn giản ở bề mặt, nhưng đằng sau là một hệ thống suy nghĩ sâu sắc về con người, hành vi đám đông và bản chất doanh nghiệp. Chính sự đơn giản giàu hàm lượng này khiến tư duy của Buffett phù hợp với nhà đầu tư cá nhân, không đòi hỏi phải trở thành thiên tài toán học hay chuyên gia phân tích vĩ mô mới có thể áp dụng.

Thứ ba: Tính ứng dụng toàn cầu

Nhiều hệ thống đầu tư phụ thuộc nặng nề vào: Một giai đoạn lãi suất cực thấp, một thị trường siêu thanh khoản, hoặc sự tồn tại của các công cụ phái sinh phức tạp.

Ngược lại, các nguyên lý của Buffett tập trung vào những yếu tố cơ bản và không thay đổi nhiều theo thời gian:

Doanh nghiệp có tạo ra dòng tiền bền vững hay không?
Ban lãnh đạo có tính chính trực và năng lực hay không?
Mức giá hiện tại có cho phép biên an toàn đủ rộng hay không?

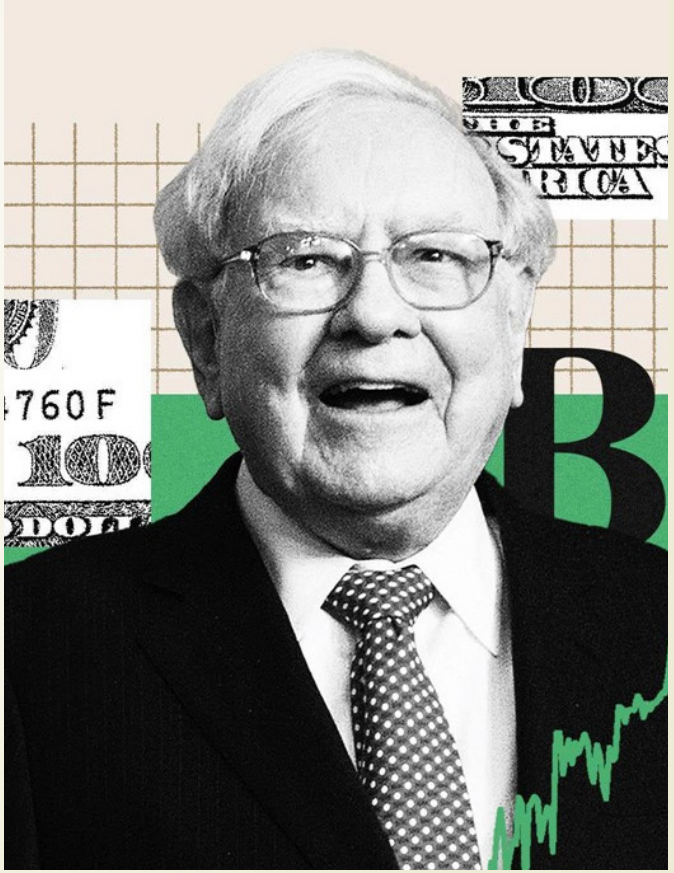
Thời gian nắm giữ có đủ dài để lãi kép phát huy tác dụng hay không?

Những câu hỏi này có thể đặt ra ở Mỹ, châu Âu, châu Á hay ở bất kỳ thị trường mới nổi nào – bao gồm cả Việt Nam. Nhờ đó, tư duy của Buffett không bị giới hạn bởi biên giới hay hệ thống tài chính cụ thể, mà trở thành khung tham chiếu chung cho nhà đầu tư toàn cầu.

Từ góc nhìn đó, một kết luận dần trở nên rõ ràng:

Không có tư duy đúng, mọi phương pháp đều sớm muộn dẫn tới sai lầm. Khi tư duy đã đúng, mỗi năm trên thị trường trở thành một năm "tăng vốn kinh nghiệm" chứ không chỉ tăng hay giảm tài khoản.

Chính vì vậy, trước khi đi sâu vào từng tư duy cụ thể của Warren Buffett, việc nhìn lại hành trình của ông và đối chiếu với trải nghiệm thực tế trên thị trường mang ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Đây là nền móng để 5 tư duy làm giàu được trình bày ở chương tiếp theo không chỉ là những câu nói nổi tiếng, mà trở thành khung tham chiếu giúp nhà đầu tư định hình lại cách suy nghĩ và hành động của chính mình.

CHƯƠNG 2

05 TƯ DUY LÀM GIÀU ĐỈNH CAO CỦA WARREN BUFFETT

02

Giữa vô số chiến lược đầu tư tồn tại trên thị trường, chỉ một số ít tư duy đủ bền vững để duy trì hiệu quả trong nhiều thập kỷ. Điểm chung của các tư duy này không nằm ở sự phức tạp, mà ở tính phổ quát và khả năng áp dụng trong mọi hoàn cảnh thị trường.

05 tư duy dưới đây là nền tảng trong triết lý đầu tư của Warren Buffett, được minh chứng bằng kết quả thực tế, và cũng là kim chỉ nam giúp nhà đầu tư cá nhân tránh sai lầm, duy trì kỷ luật và hướng đến sự giàu có bền vững.

Tư duy 01: Giá là thứ trả, giá trị là thứ nhận

Trong đầu tư, phần lớn sai lầm bắt nguồn từ việc nhầm lẫn giữa giá và giá trị. Giá phản ánh cảm xúc của thị trường trong ngắn hạn; giá trị phản ánh sức khỏe nội tại của doanh nghiệp trong dài hạn.

Buffett nhắc đến sự khác biệt này không dưới hàng trăm lần. Bởi khi giá tăng, tâm lý con người dễ khiến một cổ phiếu bình thường trở nên hấp dẫn hơn; khi giá giảm, một doanh nghiệp tốt lại bị nhìn nhận như sắp phá sản, dù bản chất hoạt động không thay đổi.

Một ví dụ đơn giản từ đời sống: khi một món đồ đang giảm giá 50%, phần lớn ai cũng xem đó là cơ hội mua rẻ. Tuy nhiên, trên thị trường chứng khoán, khi cổ phiếu giảm 30–50%, phản ứng thường thấy lại là lo sợ và bán tháo.

Sự đảo ngược trong hành vi đó cho thấy: Con người hiểu “giá trị” rất rõ trong đời sống, nhưng lại đánh mất nó khi đối mặt với biến động thị trường.

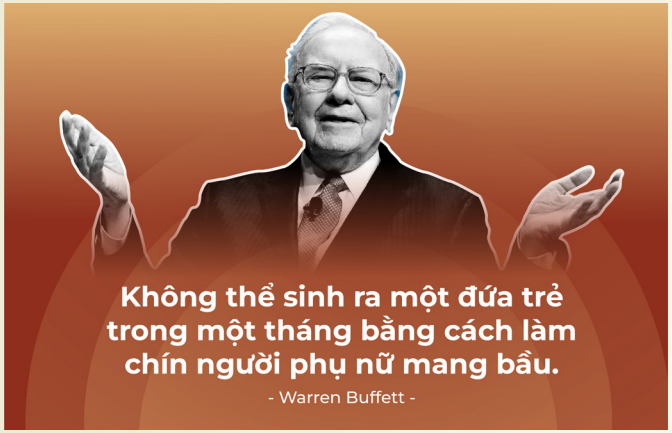
Tư duy đúng là luôn bắt đầu bằng câu hỏi:

- Doanh nghiệp có thật sự đáng giá hơn mức giá thị trường đang trả không?
-
- Sức khỏe tài chính, khả năng sinh lời, lợi thế cạnh tranh có đủ bền vững?

Nếu câu trả lời là có, giá giảm không phải tín hiệu xấu mà chính là cơ hội.

Tư duy 02: Dục tốc bất đạt "Thời gian là yếu tố tạo nên sự giàu có"

Buffett từng nói: "Không thể sinh ra một đứa trẻ trong một tháng bằng cách làm chín người phụ nữ mang bầu."

Câu nói vừa hài hước vừa thấm thía, bởi nó phơi bày một trong những ảo tưởng phổ biến nhất khi đầu tư: muốn nhanh, muốn nhiều, muốn ngay lập tức.

Trong thực tế, doanh nghiệp cần thời gian để mở rộng, cạnh tranh, tái đầu tư và tăng trưởng lợi nhuận. Những biến động vài tuần hay vài tháng gần như không phản ánh bản chất hoạt động của cả một hệ thống.

Tuy nhiên, nhiều nhà đầu tư mới thường bị đẩy bởi kỳ vọng "tăng ngay sau khi mua", "gấp đôi trong vài tháng", dẫn đến giao dịch liên tục, dùng đòn bẩy cao, hoặc chạy theo các cổ phiếu đang "nóng".

Ngược lại, khi tư duy được đặt đúng vị trí, nhà đầu tư hiểu rằng lãi kép chỉ hoạt động khi vốn được duy trì đủ lâu và doanh nghiệp có cơ hội để tự chứng minh giá trị.

Tư duy 03: Không cần làm điều phi thường để đạt kết quả phi thường

Một trong những hiểu lầm lớn nhất trong đầu tư là nghĩ rằng phải thật xuất sắc, thật giỏi hoặc thật nhanh nhạy mới có thể đạt kết quả vượt trội. Buffett lại cho thấy điều ngược lại:

Sự phi thường đến từ những hành động bình thường nhưng được thực hiện đúng và lặp lại trong thời gian dài.

Cốt lõi của tư duy này gồm ba điểm:

- Dễ hiểu hơn là phức tạp

Buffett tránh xa những doanh nghiệp ông "không thể hiểu trong 10 phút". Đối với ông, điều quan trọng không phải là sự tinh vi của mô hình, mà là khả năng hiểu rõ giá trị thật sự.

- Kỷ luật quan trọng hơn sự xuất sắc

Nhiều nhà đầu tư giỏi phân tích nhưng thiếu kỷ luật, dẫn tới: Việc bán sớm khi thị trường rung lắc, mua muộn khi đám đông đã

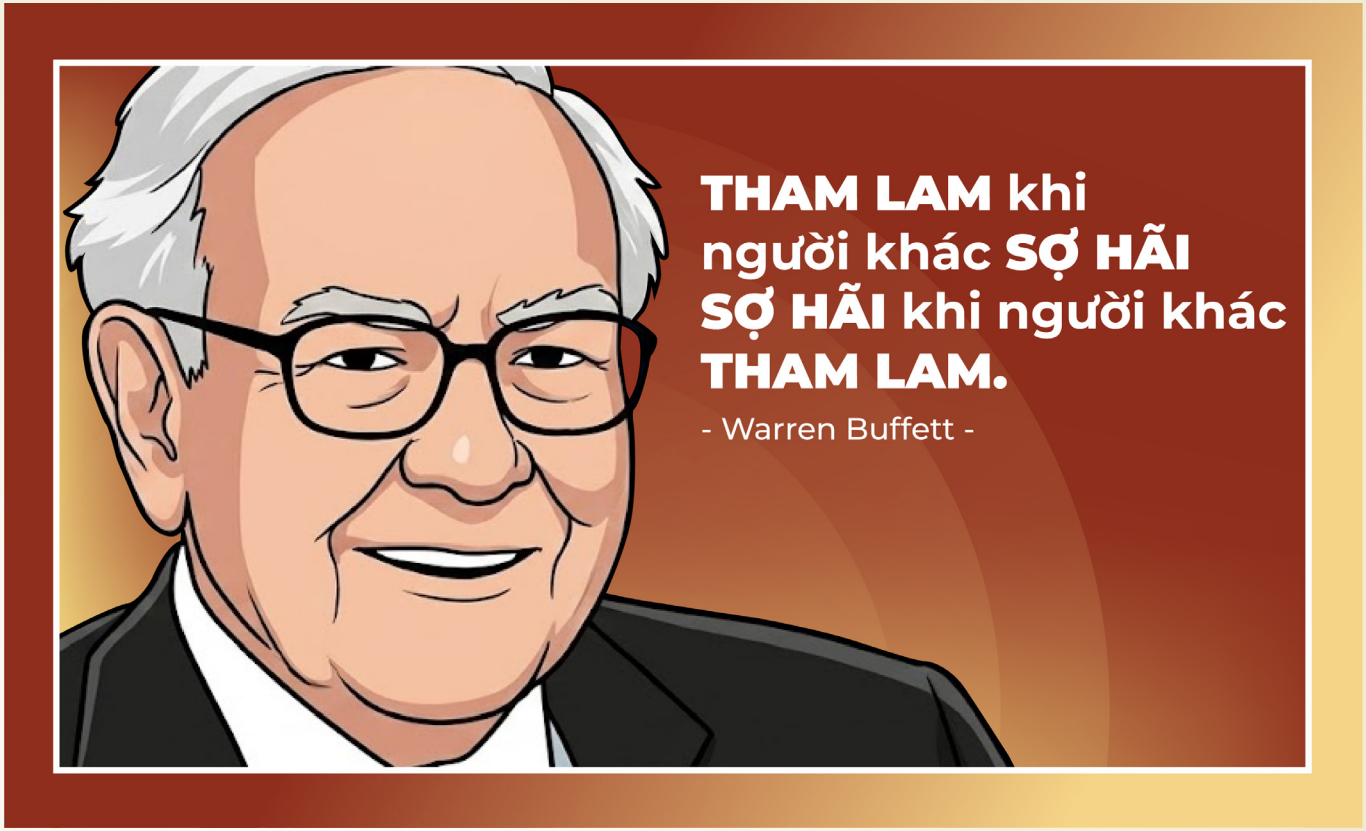
hưng phấn, thay đổi chiến lược quá thường xuyên.

Tư duy đúng giúp giữ vững chiến lược ngay cả khi thị trường liên tục thử thách.

- Thành công đến từ sự tích lũy

Một quyết định đúng có thể tạo lợi nhuận tốt, nhưng cả một chuỗi quyết định đúng — được lặp lại suốt nhiều năm — mới tạo ra sự vượt trội.

Tư duy 04: Tham lam khi người khác sợ hãi – Sợ hãi khi người khác tham lam

Đây là câu nói nổi tiếng nhất của Buffett, nhưng cũng là câu bị hiểu sai nhiều nhất.

Nhiều người cho rằng “tham lam khi người khác sợ hãi” nghĩa là mua bất cứ thứ gì đang rơi mạnh. Điều đó hoàn toàn sai.
Điều Buffett thực sự muốn nói là:

- Chỉ tham lam khi đã hiểu rõ doanh nghiệp
- Biết chắc mức giá hiện tại rẻ hơn giá trị thật
- Và có đủ biên an toàn để sai số không gây tổn thất lớn.

Nếu không có nền tảng đó, “tham lam” chỉ là đánh cược trong bóng tối.

Ngược lại, “sợ hãi khi người khác tham lam” không có nghĩa là tránh xa cổ phiếu tăng giá, mà là cảnh giác với: Sự hưng phấn quá mức, định giá phi lý, tâm lý bầy đàn đẩy giá vượt xa giá trị nội tại. Điểm mấu chốt của tư duy này nằm ở việc nhìn thị trường ngược chiều cảm xúc đám đông. Khi ai cũng sợ hãi, cơ hội thường xuất hiện; khi ai cũng tin rằng giá chỉ có thể đi lên, rủi ro lại âm thầm tích tụ.

Tư duy 05: Quản trị rủi ro – Tồn tại là ưu tiên số một

Buffett từng nói: “Chỉ khi thủy triều rút mới biết ai đang bơi khỏa thân.”

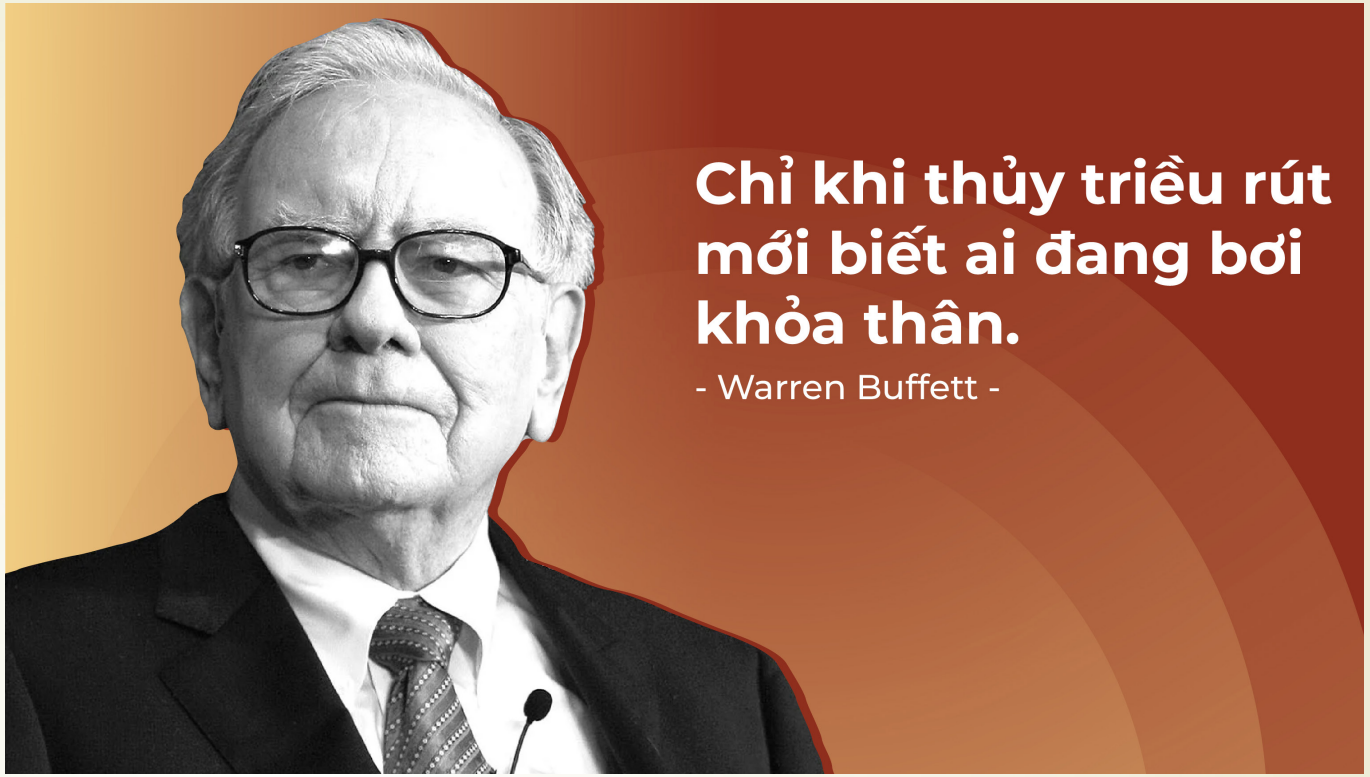
Trong đầu tư, lợi nhuận cao không khó đạt trong thời điểm thị trường thuận lợi. Điều khó là giữ được những gì đã kiếm được và không để rủi ro vĩnh viễn xảy ra.

Tư duy quản trị rủi ro của Buffett xoay quanh ba nguyên tắc:

- Không để mất tiền

Tổn thất lớn làm gián đoạn quá trình lãi kép. Một khoản lỗ 50% cần mức tăng 100% để quay về điểm ban đầu. Vì vậy, ưu tiên hàng đầu không phải là sinh lời tối đa, mà là tránh mất vốn.

- Chỉ đầu tư khi có biên an toàn rõ ràng

Biên an toàn bảo vệ nhà đầu tư khỏi sai lệch trong đánh giá, biến động ngắn hạn hoặc sự kiện bất ngờ.

- Tồn tại đủ lâu để lãi kép phát huy sức mạnh

Lãi kép không dành cho người thông minh nhất, mà dành cho người đủ kiên nhẫn và đủ thận trọng để không rời cuộc chơi quá sớm.

Năm tư duy trên không phải công thức hành động, mà là nền tảng giúp nhà đầu tư hình thành cách nhìn sâu hơn về thị trường và doanh nghiệp. Khi tư duy được đặt đúng vị trí, mọi quyết định sau này đều trở nên sáng rõ hơn. Đây cũng là lý do chương kết luận sẽ một lần nữa tổng hợp lại những nguyên lý cốt lõi, để nhấn mạnh vai trò của tư duy trong toàn bộ hành trình đầu tư.

CHƯƠNG 3

TỔNG KẾT VỀ SỨC MẠNH BỀN VỮNG CỦA TƯ DUY ĐÚNG

03

Thị trường tài chính luôn vận động theo những chu kỳ không thể dự đoán chính xác: lúc hưng phấn, lúc bi quan, lúc đi ngang kéo dài và đôi khi biến động đột ngột ngoài mọi kỳ vọng. Trong bối cảnh đó, thứ duy nhất không thay đổi là bản chất con người: lòng tham, nỗi sợ, sự kỳ vọng quá mức và sự thiếu kiên nhẫn.

05 tư duy được trình bày trong ebook này phản ánh cách Warren Buffett tiếp cận đầu tư bằng việc đi sâu vào những nguyên lý bất biến, thay vì chạy theo những yếu tố nhất thời. Dù mỗi tư duy được diễn giải dưới nhiều góc độ khác nhau, tất cả đều xoay quanh một tinh thần chung:

Hiểu giá trị thật, hành xử tỉnh táo trước cảm xúc thị trường và duy trì một tư duy dài hạn.

- Tư duy giá trị – nền móng của mọi quyết định

Phân biệt rõ ràng giữa giá và giá trị giúp nhà đầu tư tránh được những phản ứng cảm tính trước biến động thị trường. Khi nhận thức được rằng giá chỉ thể hiện tâm lý ngắn hạn, còn giá trị mới thể hiện bản chất doanh nghiệp, nhà đầu tư có cơ sở để nhìn nhận thị trường bằng lý trí hơn.

- Sức mạnh của thời gian

Lãi kép chỉ phát huy sức mạnh khi thời gian đủ dài, và doanh nghiệp có cơ hội để chứng minh năng lực tạo dòng tiền. Sự kiên nhẫn vì vậy trở thành phẩm chất cốt lõi trong tư duy của Buffett. Đây không phải lời kêu gọi “giữ mãi”, mà là lời nhắc rằng mọi kết quả bền vững đều cần thời gian để hình thành.

- Sự bình thường cũng có thể tạo ra kết quả phi thường

Buffett cho thấy rằng không cần đến những phương pháp phức tạp để đạt kết quả tốt. Những hành động cơ bản — hiểu doanh nghiệp, đánh giá giá trị, mua hợp lý và duy trì kỷ luật — khi được thực hiện bền bỉ lại tạo ra ảnh hưởng lớn hơn nhiều so với những nỗ lực tìm kiếm “bí quyết đặc biệt”.

Thái độ độc lập với đám đông
Thị trường dễ bị chi phối bởi tâm lý tập thể. Khi số đông quá sợ hãi hoặc quá hưng phấn, nhà đầu tư dễ rơi vào những quyết định thiếu kiểm soát. Tư duy của Buffett không cổ vũ hành động ngược đám đông một cách mù quáng, mà nhấn mạnh sự độc lập trong suy nghĩ, dựa trên giá trị thực chứ không dựa vào cảm xúc chung.

Quản trị rủi ro – yếu tố bảo vệ thành quả

Trong đầu tư, điều quan trọng không chỉ là tìm kiếm cơ hội mà còn là bảo vệ những gì đã xây dựng. Rủi ro thật sự không đến từ biến động thị trường, mà đến từ việc không hiểu rõ mình đang sở hữu điều gì và tại sao sở hữu nó. Tư duy quản trị rủi ro giúp nhà đầu tư không đánh đổi sự an toàn để chạy theo lợi nhuận ngắn hạn.

Ebook này không nhằm cung cấp lời khuyên đầu tư hay lộ trình cụ thể, mà hướng đến việc chia sẻ các nguyên lý tư duy có tính phổ quát, đã chứng minh giá trị qua thời gian.

Mỗi nhà đầu tư có bối cảnh, mục tiêu, mức chịu rủi ro và nguồn lực khác nhau; vì vậy, cách vận dụng tư duy cũng sẽ khác nhau. Điều quan trọng không phải là sao chép hành động của bất kỳ ai, mà là dùng tư duy đúng để tự đưa ra quyết định phù hợp với chính mình.

Khi tư duy được xây dựng trên nền tảng vững chắc, mọi biến động thị trường đều trở nên dễ hiểu hơn, bớt đáng sợ hơn. Và từ đó, hành trình đầu tư trở thành một quá trình trưởng thành từng bước, thay vì cuộc đua theo những biến động ngẫu nhiên.

BÁO CÁO CHIẾN LƯỢC NĂM 2026

"Kiến tạo cho kỷ nguyên mới"

Báo cáo chiến lược đầu tư sẽ giúp anh chị có đa dạng góc nhìn về vĩ mô, thị trường và doanh nghiệp, thông qua danh sách các mã tiềm năng, NĐT có thể chọn lọc được những doanh nghiệp hiệu quả vượt trội so với thị trường.

TÌM HIỂU THÔNG TIN VÀ ĐĂNG KÝ BCCL 2026 TẠI ĐÂY !

Website: https://bccl.azfin.vn/